

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 403/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 50 ods. 3, čl. 142 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6 Nt 2/2014 z 1. apríla 2014 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos 54/2014 z 19. augusta 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. októbra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 50 ods. 3, čl. 142 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 Nt 2/2014 z 1. apríla 2014 a uznesením

Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos 54/2014 z 19. augusta 2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 T 8/08 z 28. apríla 2008 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 4 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov. O sťažovateľovom návrhu na povolenie obnovy konania rozhodol okresný súd namietaným uznesením z 1. apríla 2014, ktorým tento návrh zamietol. Sťažnosť podanú proti predmetnému uzneseniu zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) krajský súd svojím uznesením z 19. augusta 2014.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu prezentuje tvrdenie, že v rámci prejednávania jeho trestnej veci nebol okresným súdom, ktorý prijal odsudzujúci rozsudok, náležite poučený v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku, a síce že súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Uvedenú skutočnosť považuje sťažovateľ za porušenie svojho práva na obhajobu a podľa jeho vyjadrenia ju v podanom návrhu na povolenie obnovy konania prezentoval ako zákonom požadovanú „skôr neznámu skutočnosť“ (§ 394 Trestného poriadku) odôvodňujúcu povolenie obnovy konania, na ktorú konajúce súdy podľa sťažovateľa nereflektovali.

Sťažovateľ v označenom postupe konajúcich súdov vidí porušenie svojich práv špecifikovaných v sťažnosti označenými článkami ústavy, dohovoru a listiny.

Sťažovateľ na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 50 ods. 3, čl. 142 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy, čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 14 dohovoru a čl. 40 ods. 3 listiny uznesením okresného súdu sp. zn. 6 Nt 2/2014 z 1. apríla 2014 a uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tos 54/2014 z 19. augusta 2014, predmetné uznesenia zrušil a vrátil vec „na ďalšie konanie“ a priznal mu tiež primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 808,87 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nespĺňajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy

alebo návrhy podané zjavne neoprávneným subjektom, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 50 ods. 3, čl. 142 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy, čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 14 dohovoru a čl. 40 ods. 3 listiny uznesením okresného súdu sp. zn. 6 Nt 2/2014 z 1. apríla 2014

System ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. US 13/01).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd vo vzťahu k označenému uzneseniu okresného súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu.

Trestný poriadok zakotvujúci inštitút sťažnosti poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa pochybení konajúceho súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy druhostupňovému súdu.

Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení prvostupňového súdu prostredníctvom podanej sťažnosti, ktorú aj využil. Ochranu jeho základným právam a slobodám zaručeným ústavou a listinou a právam zaručeným dohovorom bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd. Táto skutočnosť

vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti prvostupňovému rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania.

Ústavný súd tak rozhodol o odmietnutí sťažnosti v uvedenej časti podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 50 ods. 3, čl. 142 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy, čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 14 dohovoru a čl. 40 ods. 3 listiny uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tos 54/2014 z 19. augusta 2014

Bez toho, aby bolo pristúpené k zodpovedaniu otázky, či je okolnosť nedostatku poučenia o právach (ktorú sťažovateľ zároveň považuje za porušenie svojho práva na obhajobu) práve tou zákonom požadovanou skutočnosťou podmieňujúcou povolenie obnovy konania, ústavný súd konštatuje, že je sťažovateľom prezentované tvrdenie o nedostatočnom poučení neopodstatnené (podľa vyjadrenia sťažovateľa „*V trestnom spise 5 T/8/2008 absentuje listinný dôkaz o poučení*“).

Z obsahu rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 T 8/2008 z 28. apríla 2008 je totiž zrejmé, že sťažovateľ na obligatórnu otázku okresného súdu v zmysle § 333 ods. 3 písm. d) Trestného poriadku, a síce, či bol ako obžalovaný náležite poučený o svojich právach, odpovedal kladne. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ svoje vyhlásenie o uznaní viny v zmysle § 257 Trestného poriadku uskutočnil v podmienkach náležitého poučenia o svojich právach.

Vzhľadom na uvedené posúdil ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia označených článkov ústavy, dohovoru a listiny uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tos 54/2014 z 19. augusta 2014 ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Vzhľadom na všetky uvedené závery ústavný súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2015